

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr., za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrti stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“
Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Slovenci!

Naši bratje Slovani v Hercegovini se v ljutem krvnem boji boré za svojo svobodo.

Njihova pridobljena svoboda bode naša, ker, kar jeden del Jugoslovanstva narodne svobode privojuje, to pride nam vsem Jugoslovanom na korist.

Uredništvo „Slovenskega Naroda“ je dobilo iz bližine ustanka od zanesljive strani poročilo, da se ustanek širi „svaki dan več.“ Navdušenje je doli veliko „i lasno je, da turskomu gospodarstvu u ovoj zemlji zadnji čas se približava,“ pravi pismo slovenskega odličnjaka. „Ali da to bude, treba ustašem pomoči! Sada je vrijeme (čas), da se slovenska solidarnost pokaže.“

Ker je Avstrija do sedaj še neutralna, ne moremo po zakonu naravnost upornikom pomagati. Ali indirektno jim postavno smemo in moramo uže iz človekoljubnega, humanitarnega stališča pomoči. Tega stališča nam ne bodo prepovedali, tem menj, ker se vstasi boré pod avstrijsko zastavo. Vstajniki, naši slovenski bratje namreč svoje familije iz Hercegovine pošiljajo v Dalmacijo, da se morejo sami brez skrbi na život in smrt boriti za narodno svobodo. Kakor levi bodo se borili, ako bodo vedeli, da so vsaj njihovi otroci in njihove sirote preskrbljene, da njih ranjenci imajo od bratov pomoč. V Dalmaciji se je za to podpiranje sirot in ranjencev ustanovil odbor, ki od c. kr. vlade nij prepovedan bil. Uže so vrli Dalmatinci in Hrvatje stili mnogo za nje, a pišejo iz Dalmacije nam Slovencem, da so ob vedno rastočem vstanku njihove sile preslabe, kličejo i nas na pomoč.

Smemo-li, moremo-li mi Slovenci križem roke držéč gledati in nič ne pomoči? Je-li nemamo ljubezni do rodnega brata, ki krv

proliva za svoj i naš rod? Nikdar! Nego pokažimo, da je pri nas dejanska slovenska solidarnost!

Male so naše moči, a po teh malih pomagajmo. Vsak daj, kolikor koli utрпиš. Najmanjši donesek je ljub. Res je, da imamo mnogo „narodnega davka,“ da so časi slabi, ali mogoče je, da je ta podpora najvažnija izmed vseh, za katere smo podpisovali!

Uredništvo „Slovenskega Naroda“ sprejema darove in jih bode nemudoma in sproti odpošiljalo. Odbor za to je ustanovljen. Treba pak je hitro, hitro, „bis dat, qui cito dat,“ od početka je treba tu podpore, ker — kasneje uže pojde.

V zadnjem nemško-francoskej vojski so Nemci v Avstriji veliko nabrali za nemške ranjence. Ali bomo Slovanje menj srčni za svoje ubožneje brate?

Slovenske čitalnice naj brzo naredé veselice z vstopnino ali pa tiho mej udi nabiro stočé in nabrani denar ali nam pošljejo ali na direktno adresu, katero vsacemu nam znanemu slovenskemu rodoljubu radi povemo. V vsacem društvu pak naj se privatne nabire naredé, ker javnih nij mogoče.

Kdor želi, da darovateljevo ime tajno ostane, sme se nepogojno zanašati na našo najstrožjo diskrecijo.

Upamo, da bodo vsa slovenska uredništva v tem smislu z nami delala in svoje pristaše na pomoč pozvala.

Milodari

za nesrečne Hercegovce in njihove rodbine, ki so v Avstrijo pribegile:

Dr. J. Vošnjak 10 gl., dr. Zarnik 10 gl., N. N. 5 gl., J. Jurčič 5 gl., Franjo Hren 10 gl., J. Vilhar 5 gl., Z. 5 gl., P.—s 1 gl., N. 1 gl., S. 1 gl., L. 2 gl., P. 10 gl., Ž. 1 gl.,

Matija Kočvar 5 gl., M. K. 5 gl., Lk. 5 gl., Pribil 2 gl., P. 2 gl., Več 1 gl., B. 1 gl., Jos. Debevec 5 gl., Y. 1 gl., J. O. 5 gl., J. T. 2 gl., Andrej Velikajne 1 gl., Jos. Noll 2 gl., Kadilnik 2 gl., Koch 1 gl., P. Grasselli 5 gl., dr. Pestotnik 5 gl., D. 1 gl., Podstrešnik 3 gl., iz čitalničnega kegljišča 1 gl. Delavci „narodne tiskarne“ 4 gl. 50 kr., skupaj 122 gld. 50 kr.

Dne 2. avgusta je bilo 100 gl. v Dalmaciji odposlanih; nabiranje se nadaljuje.

Vstane v Hercegovini.

„Obzorn“ se poroča, da je bila pri Gabeli bitva, v kateri so bili Turki tepeni, Turkov je palo 40, vstašev 6. — Dalmatin-skemu „Nar. L.“ se pak brzojavlja, da je bila na Dolu pri Stocu in na Drenovcu bitka. Vstajniki so izpalili puške, potem pa prijeli za nože in posekali 250 Turkov.

Zapovedovatelj v hrvatskej vojnej krajini general Mollinarij je imel zavoljo Hercegovine 31. pr. m. avdijenco pri cesarji na Dunaji.

Srbski knez je izdal na srbski narod proglas, v katerem prepoveduje pot vsacemu iz Srbije ven, ter pravi, da za nekaj dni odpotuje. V spremstvu novega avstrijskega generalnega konzula je šel Milan na Dunaj. Sluti se na vojsko s Turki. Dunajski „Tagblatt“ poroča, da je bil srbski poslanec iz Gleichenberga na Dunaji; v krogih srbskega kneza je nekako osupnenje. Kaj bode iz tega, pokažejo prihodnji dnevi.

Za povzdigo kmetstva.

Iz slovenskih gor (Izv. dop.)

Skoro vsaka številka „Slov. Naroda“ prinaša po en članek, ki je pred vsem na-

Listek.

Hči starega sodca.

(Izvirna povest, spisal Liberius.)

VII.

(Dalje.)

Nečega večera po teh dogodbah je sedel mestni sodnik sam v svoji sobi. Nagnano lice, mračno čelo, temen pogled mu je pričal, da mu no gre vse po volji, da skrbi in neprijetnosti razjedajo njegovo počitka željno življenje.

„Nihče nij kriv te napetosti, te sumljivosti in nemira, kateri se je vsedel zadnje dni v vse mesto, kakor ona,“ pravi sodnik sam pri sebi, ter meri s širokimi koraki dolgost in širjavo svoje sobe.

Spleték, zvezo je imela z njim skrivaj in kdo vé, če nij opazila tudi moje prija-

telje v nenavadnih urah. O prvem mi pričalo njeno na pol dovršeno pismo, ki ga je pisala oni zadnji večer — o drugem povest o ženskej prikazni, o kateri je trdil Jurij tako istinito.

Da, najlepši sklepi, najslajše nade se mi podirajo nad nepoštenostjo lastnega otroka.

Vendar še nij vse izkazano. Dobro povesti prihajajo od juga. Le čakati ne dolgo, vsak trenutek je čisto zlat. In potem izprevidi tudi ona, da je njena zveza brezpametna, sedanja neprostoželna samota pa jo uči, čislati moža, ki jej ponuja vse, vse svoje bogastvo in srečo.

Ko sodnik tako kuje zlate gradove in ugiblje v neprijetnej sedanjosti, odpró se lahno vrata in njegov najboljši prijatelj, posestnik Selvani, možak, pri kacihi štiridesetih letih izbornega vedenja, vseh lastnosti pra-

vega aristokrata, a tudi človeka, ki pozna in je vžil v obilej meri vse darove in sladkosti tega življenja, stopi v sobo, ter mu podaja nekako neveselo roko.

„Kaj je to, gospod Selvani? Vi ste otožni, ali se vničujete naši sklepi, mar žuga nevarnost?“ vpraša zdajci osupren sodnik in potegne svojega prijatelja na divan, ter mu sede nasproti.

„Niti prvo, niti drugo nij res, ali — ?“

„Deklina je trmoglava,“ seže mu uho sodnik v besedo.

„Verujte mi, ta se ozdravi, kakor gotovo ti pasjaki ne vladajo dolgo v našem mestu.“

„Ne vem, dvomim,“ pravi Selvani in zre strmeč pred se.

„Mar nijste bili v gradu, ter jej razjasnili zadnje dogodbe, ki so se vršile le-

šemu kmetu v poduk odmenjen. Vedno z nova se naglaša, da so časi resni, da je treba poljedelstva in živinoreje ozbiljno in praktično poprijeti se. Uže mnogo let sem jaz opazujem naše kmete, a vedno stara prikazen. Brez izjeme tožijo le o velikih davkih, o slabej letini, o nizkej ceni živine in pičlih poljskih pridelkih. To je veden in ponavljajoč se refrên, če je bil tudi pogovor o drugem predmetu.

Najrajši se dalje naši kmetje pogovarjajo o verskih rečeh, posebno malo vinjeni, ali uže „žganični“ čudno teologizirajo. Proti tacemu pogovarjanju nema nihče nič; toda vsako naj bode na svojem mestu in naj doide ob pravem času na vrsto.

Kmetje — mladi in stari — morajo se dan denes doma večkrat pogovarjati na primer o živinoreji. Tukaj je treba mnogo zboljšati, ta kapital se mora in more pomnožiti, kar pa naši kmetje k večjemu zanemarjajo. Ako človek govejo živino, bodi v hlevu, bodi si na semnjih ogleduje, vidi na mah, da so živinorejci redki, kateri skrbno in pametno svojo nalogo izpolnjujejo. Goveja živina je nesnažna, ne čisti, ne pere se, česalo se je nikoli ne dotakne, da celo konji pri nekaterih ves teden neosnaženi po tratah divjajo. Ker jih nihče ne rabi, jih ne čistijo, akopram bi imeli sem ter tja dovolj časa. In če pride kupec in vidi tako žival, kakšne bodo njegove ponudbe? Oglejmo si hlev. Hlevi so k večjemu zidani, nizki in ozki, z živino mnogokrat prenapolnjeni, pri mnogih goved in konji skup, tla so vlažna, kravji in volovski hlevi so povprek preveč nagneni, tako, da goved po konci stoji. Lahko ostane tedaj gnoj cele tedne ležati pod nogami živine. Ta je nesnažna, težko leži in stoji, ker je na kratko privezana in celo truplo nazaj teži. Na Goriškem in na murskem polji je to vse bolje; tukaj naj bi se naši ljudje učili, vsaj imajo priložnosti. Tudi s klajo se tako ravna v jeseni in pozimi, da na spomlad morajo prezgodaj začeti pasti, ali, kar govedi nič menj ne škoduje, strešnico in suho slamo pokladati. To je uzrok, da krave podijo po pašnikih take, kakor tiste sedmere egiptovske, naznanjajoče sedem slabih let. Prišli kupci pa se boje takih prikaznij in beže z denarji vred v druge kraje.

Varčnost s klajo priporočam tedaj našim kmetovalcem. Kar se tiče govejih ple-

men, smem reči, da jih imamo premnogo. Nekateri naprednejši kmetovalci so uže davno razna goveja plemena poskusili in za naše kraje pripravna tudi vpeljali. Po teh je treba ravnati se, poskušnje teh naj bode odločilne. Tako bode tudi v tem oziru napredek mogoč.

Pred kratkem je bilo v „Slov. Nar.“ nasvetovano, da bi naj učitelji, umnejši poljedelci in narodni duhovni nedeljske šole snovali, v katerih bi se kmetovalci podučevali. Dober svet, a prav težko ga je izpeljati. Tukaj pri nas je navadno le jeden učitelj in ta podučuje v treh razredih; za podučevanje ima — po letnem času in drugih okoliščinah — od osemdeset — do sto in trideset, štirideset in še več otrok. Vapešno delovanje po takem terja od narodnega našega učitelja dokaj truda. Vsakdo mu bode pri nas pri takih razmerah iz srca pivoščil v tednu en ali poldrugi dan počitka, kate-rega pa v resnici nikoli ne užije, ker navadno v cerkvi in pri pogrebih sodeluje. Mi smo in moramo za zdaj zadovoljni biti, če učitelj vsaj v šoli svoje dolžnosti kakor najbolje v prid naroda in njegovega narastja spolnuje. Kaj pa je z narodnimi duhovni? Uže vsi duhovni pri nas tega čistilnega primka „narodni“ ne zaslužijo iz uzrokov, kateri so slovenskemu svetu dovolj znani; naša sodba tudi nij preostra, ako rečemo, da večina naših duhovnov v materialnem oziru nič ne stori za ubogega kmeta. Pred mnogimi leti je duhovnik dr. G. Prutek v šleskem deželnem zboru še ostreje obsodil vse svoje duhovne tovariše, rekši, da store za ljudstvo na enej strani premalo, na drugi preveč. Oni store za znanostno odgojo ljudstva premalo; zaradi tega se jim je vzelo voditeljstvo šol. Mož je govoril dalje o posojilnicah na Šleskem in je konstatiral, da nikjer nij slišati, da bi duhovni ljudstvo o posojilnicah in hranilnicah podučevali in je nagovarjali prihranke v njih na obresti nalagati. „Preveč“ store duhovni, ker vse delovanje na predmete religije obračajo, da po takem v ljudstvu kakor največjo „pobožnost“ ali pa babjo vero pouzročé. Kar pa je čez mero, to škoduje; prenapeta pobožnost škoduje ljudstvu. Ono napravlja procesije v taci časih, v katerih ima obilo potrebnega dela in ne pomisli, da je bog povsod, da ga moremo povsod moliti, ter da se ne le „moli“, ampak tudi „delaj.“ Čestivre-

den duhoven je govoril jasno in vsak prijatelj resnice in sovražnik klečeplazenja in klečeplazov mu bode radostno pritrdil. Ker je govornik govoril o avstrijskih duhovnih v obče, velja njegova sodba žalibože tudi o naših duhovnih. Žali bože, da velja še danes! Apatija duhovnov in posvetnih narodnjakov je zakrivila, da so v Ptuji naši sovražniki in nasprotniki osnovali založnico in kmete v svojo last dobili.

O drugih takih rečeh nočem govoriti ker, so prežalostne. Lahko bi omenil še š. Lovrenčko društvo, kateremu pravega imena ne vem, ker tira le „personencult“, kar kaže pri vsakej priložnosti — jasno je to pokazal glasoviti kaplan Kocuvan, ko je poslanca H. za svojega „boga“ proglasil. — Bogme, tako delovanje ne pospešuje kmet-skega blagostanja! Zavedni in umetni poljedelci so prvi in jedini poklicani svojim rojakom zdatno pomagati. Oni imajo teoretično in praktično znanje; oni morejo vzbuditi narodno zavest in povzdigniti naroden ponos. Na delo! i+h.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 2. avgusta.

O proračunu vojnega ministerstva prinaša „N. Fr. Pr.“ številke. Vojni minister zahteva za leto 1876. nič menj, nego 103,430.000 gld. To je 7,173.572 gld. več, nego leta 1875. Za nove kanone je 6 milijonov zahteval.

Ogersko ministerstvo je uže izdelalo proračun za 1876. Naši ministri pak so sedaj po kopelih, in letos zopet ne bode ob pravem času proračun gotov, kakor je navada — pravi dunajski „Tagblatt.“

Vnanje države.

Srbski „Vidovdan“ v tem prevažnem trenutku ne vé drugega pisati, nego neslane pridige zoper radikale.

Na Ruskem je letos zopet polno požarov. Dve tretjini mesta Brjansk je od zadnje srede do petka zgorel.

Iz Italije se poroča. V Palermi je voljenih 19 liberalcev in 5 klerikalcev v mestni zbor. — V Turinu so ujetniki v kaznilnici revolucijo naredili, orožje dobili in dva čuvaja ranili. Vojaki so jih potem ukrotili.

V petek 6. t. m. bodo Irce praznovali v Dublinu stoletnico svojega največjega zagovornika in buditelja O' Connella.

njeni v prid, v njeno varnost. Ali vam je odrekla — ali celo razžalila?“

„Kakor se sodi. Gospod sodnik, Valerija je nepreprosljiva, junaška, nepoznana moč mora imeti, na katero se opira, sicer bi bilo njeno vedenje nerazumljivo,“ pravi Selvani, in vpre v sodnika radovedno pogled, kakor bi mu hotel reči: „pol naših sklepov se podira v tej videzno nepomisljivej stvari.“

Sodnik zbledi in potegne kaka dva pota zamišljeno z desnico po obrazu in pravi potem:

„Sramota, sramota, ako neče, mora, ako ne, pozabi naj, da jej živi oče, ki jej želi le dobro.“

„Kaj jej hočemo storiti? Uže zadnje dogodbe so sumljive. Različne govorice se ugibljejo po mestu in povsod o njenem begu, in obračajo pozor na vašo hišo. In če je to res, povem vam, vse je izgubljeno, vse izdano, ves naš trud zastonj.“

„Molčite, molčite, to je preveč!“ kriči razjarjen sodnik.

„Jaz vem, kaj mislite v teh besedah, da isti brezznačajnik, nekdanji njen odgojitelj, je kriv vse te nezgode. Vendar obupati ne smemo. Še je čas. A vsak trenutek je zlato. Sum še nij opravičen, tudi o njem se govori, da je zapustil mesto. Naglost je gotova zmaga. Ravno denes sem dobil izvrstna poročila iz taborja. Vse je pripravljeno in čaka le podkurilne iskric, ki vsplameni gromado.“

Izgovorivši poda sodnik prijatelju šop pisem, katere pregleda Selvani le površno, tako, kakor bi ga ne zanimalo mnogo ali nič, ter zmajuje, kakor dvomljivo z ramami.

„Kaj mi pomaga vse to, vse, vse, ona je izgubljena za me na veke“, vsklikne on na posled, vrže pisanja po tleh, ter hoče oditi.

Sodnik ga vstavi pri vratih, ter mu šepne nekaj skrivaj na uho, meneč, da če nič ne pomaga to, porok vam je moja možka beseda.

Selvani s početka osupue, a naposled se mu vendar razjasni nekoliko obraz in izgine nemir.

Po mnogih družih važnih pogovorih se ločita naša znanca. Pri odhodu zabičuje starejši mlajšemu, da se snidejo v kratkem zopet vsi, naznanila so razposlana in to bode zadnje odločilno posvetovanje. In ako se posreči sklep, vse drugo je izvrstno, njegovi upi in želje izpolnene.

Tako se ločita znanca.

Eden občudovaje železno voljo, čestihlepnost, trdosrčnost očetovo do lastnega otroka, drugi trmo, pogum, nepričakovano protivje in žugajoči ponos osebe, ki se imenuje slaba, šibka ženska podoba.

(Dalje prih.)

Vodna poslopja na kolen na ljubljanskem močvirju.

Omenili smo uže v svojem listu za anthropologijo prevažne najdbe posestnika g. Peruzzijskega na ljubljanskem močvirju blizu Iga, najdbe, katere bodo gotovo v kratkem zaslovene po vsej Evropi. Pri trebljenju grabna kantonske ceste, ki drži od Ljubljane proti jugu naravnost čez močvirje do Iga in od tod dalje v Kočevje, zadeli so g. Peruzzi, ki je kot član cestnega odbora ljubljanske okolice delo vodil, na prestare stavbe na kolen, ki so do sedaj bile globoko pod šoto skrite, ki pokriva sežanj na debelo še sedaj velik del ljubljanskega močvirja in je te prestare priče nekdanjega življenja ohranila pred razpadom. Te stavbe obsegajo najbrže celo naselitev prvotnih stanovalcev v jezeru, ki je brez dvombe nekaj tu bilo v raztežji štirih kvadratnih milj, a še pozneje po strugi Ljubljanice odteklo. Hiše in kolibe, ki so stale nekaj na še dobro ohranjenem podnožju, katero je iz v ilovnata tla zabitih kolov in čez nje položenih in pritrjenih tramov, so sicer podrte, toda uže na prostoru, kar se ga je odkrilo do sedaj, obsegajočim kakih 12 štirjaških sežujev, našlo se je toliko ostankov nekdanjega življenja in človeškega bivanja, da nam sedaj, ko smo je videli z lastnimi očmi, odkrivajo skoraj celo življenje starega ljudstva, ki je nekaj tu bival. A predno izpregovorimo o teh prezanimivih pričah nekdanjega življenja, treba je, da se ozremo nekoliko v zgodovino naše zemlje in njenih prvotnih stanovalcev.

Vsacega mislečega človeka zanima izvedeti, kdo je pred nami tu na zemlji prebival, s čem se je bavil, in kako je živel. Vsaj je celo človeštvo prav za prav le ena dolga vrsta, kder rod rodu roko podaja. Za to si učenjaki uže davnej prizadevajo, da bi odkrili temo, ki pokriva prve čase človeštva.

Mej narodi se je ohranilo staro izročilo, da je nekaj na svetu vse lepše in boljše bilo, da so v prestari dobi živeli ljudje, močnejši in srečnejši od sedanjih, ljudje, proti katerim smo mi le pritlikovci in katerim nij bilo treba, pridelovati si kruha v potu svojega obraza, ker je zemlja v onej dobi še bogato rodila in je nadarila obilno z vsem, česar so potrebovali za mirno, veselo in brezskrbno življenje. To je bila „zlata doba“ človeškega rodu. Tej je sledila srebrna doba in za to je nastopila železna, v kateri smo še sedaj.

Ali vse, kar se je dosedaj našlo, sledi iz ostankov od človeštva, ki je živelo pred nami, nam je dokaz, da so vse pravljice o zlategi dobi le basni, katere si je izmislila bujna fantazija človeška, ki nij zadovoljna s sedanjim stanjem človeštva, ki je polno težav in trpljenja, in hrepeni po boljšem, idealnem stanju. Vse, kar se je do sedaj našlo in izkopalo, kaže nam, da je človeštvo uže od početka svojega, moralo trdo delati in se boriti za svoj obstanek, in to čestokrat s slabim, primitivnim orodjem.

Izkopavanja, katera so napravili na raznih krajih, posebno pa ona na Francoskem, so nam dokaz, da so ljudje uže v tako imenovanej ledenej dobi (Eisperiode) prebivali v Evropi, ko so ledniki še svojimi plazovi in nasipi (Moränen) segali še globoko doli v ravnine in doline, ko so na priliko, škan-

dinavski ledniki segali daleč doli v severonemško ravnino, kar pričajo še sedaj tako imenovani eratični kosovi, — orijaške skale, ki se nahajajo pogostem v nemški ravnini, premda ondi daleč okolo nikjer nij enacega kamenja.

Preiskavanja, posebno ona, katera so izvršili škandinavski učenjaki na Danjskem, pokazala so, da so nekaj živeli v Evropi narodje, ki so imeli samo kameneno orodje. Sekire, bodala, pušice in vse drugo, kar so imeli orodja in orožja, bilo je iz trdega kamena, katerega so z veliko težavo obdelali, ali pa iz živalskih kostij ali rogov. V drugih takih stanovanjih, katera so izkopali, našli so mej kamenenim orodjem uže tudi orodje iz brona, ki je zmes iz kufra, cinka, in kositarja. Orodje iz brona prevaguje čez dalje bolj, dokler se naposled le še ono samo nahaja. V drugih izkopavinah pa se mej bronastim orodjem nahaja uže tudi železo, dokler da ne prevlada popolnem. Vsa ta preiskovanja nam kažejo, da je človeštvo uže preživelo razne dobe, katere anthropologi po orodji, kakoršno so ljudje rabili, imenujejo kameneno, bronasto in železno. Dobe te nijso strogo ločene mej soboj, nego prehajajo počasi ena v drugo, kakor je človeštvo napredovalo. Čestokrat je bilo to odvisno tudi od krajne lege. Dokazano je, da so narodje v severni Evropi veliko pozneje dobili bronasta orodja, nego narodje južne Evrope.

Toliko o prvotnih stanovalcih evropskih v obče. Sedaj se pa vrnimo k vodnim poslopjam na kolen.

(Dalje prih.)

Domače stvari.

— (Tukajšnji cerkveno-politični slovenski časnik) odgovarja nemškemu listu, kateri po neumnem pričakujejo od novega ljubljanskega škofa, da bo duhovnikom prepovedal narodno voliti in s tem nemškutarstvu pomagal, da je dr. Pogacar pred malo leti sam podpisal adresso do ministerstva, v kateri se mej družim tudi narodno stališče duhovnikov zagovarja. Mi smo o tem predmetu govorili, ali c. kr. državno pravdnštvo nas je konfisciralo. Rekli smo mej družim, da tačas naj se duhovnikom politično glasovanje prepove, kadar se prepove tudi nemškutarskim c. kr. uradnikom.

— (Vice-konzul g. Ren), ki je bil v Ljubljani na odpustu, dobil je naglo povelje, da ima iti na svoje mesto v Bosno, v Sarajevo.

— (Osobne vesti.) Znani slovenski profesor in izdatelj slovensko-nemškega Janežičevega slovarja v Celovci se je te dni poročil z gospd. Karolino Drmucovo.

— (V Novo mesto) je imenovan za profesorja g. Mihael Pečar.

— (V Maribor) na učiteljsko izobraževalnico je prestavljen profesor Luka Lavtar iz Gorice.

— (Učiteljsko društvo za okraje Kozje, Sevnico in Brežice) ima v četrtek 5. (ne 4.) avgusta redni shod na Vidmu. K obilnej udeležbi vabi uljudno: odbor.

— (Mariborskemu mestnemu zastopu) je vlada vzela pravico davek pobirati, ker je preveliko zastankov.

— (Pred sodiščem) se je začela denes obravnava proti 71 kmetom iz Knežaka, ki bode 5 dni trajala. Zagovornik je dr. Razlag. Poročilo prinesemo.

— (Železnica od Celja do Spodnjega Dražberga.) Iz Dunaja se nam piše, da se zdaj v trgovinskem ministerstvu izdelajo in pregledujejo načrti onih železnic, katere namerava ministerstvo predložiti državnemu zboru, da se zidajo na državne stroške, kot „Notstandsbau.“ Mej temi je tudi železnica od Celja skozi savinsko in skalsko dolino do Spodnjega Dražberga.

— (Pešpolk Weber), ki je v Gorici, dobil je včeraj povelje, da se v nekoliko dneh pripravi na pot v Dalmacijo, na mejo avstro-hercegovinsko.

— (Spomenico k sultanu) nameravajo poslati turški Jugoslovani, ki žive v Trstu, v prospeh Hercegovincev. To spomenico baje izroči sultanu posebna deputacija v Carigradu po posredovanju generala Ignatijeve.

Razne vesti.

* (Na Francoskem) je bilo, kakor je poročal minister Dufaure predsedniku republike, leta 1873 za 256 samomorov več, nego prejšnje leto. Na smrt obsojenih je bilo 34, usmrtenih pa le 15.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinske in stroškov; zdravi vse bolezni v ledcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabost in blevanje pri nosečih, ožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenice in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodežju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričan sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalescière du Barry zestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več

in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila niso bila v stanu odpraviti; toda Revalessciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici in vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na nepre-
bavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.877. Flor. Köllnerja, c. kr. vojašk. oskrb-
nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju
dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, sluša-
telja višje javne trgovinske akademije dunajske, na
skoro breznaidejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na
rokah in nogah i t. d.

Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter
se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na
ceni, gledé hrane.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr.,
1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-
tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.,
— Revalessciere-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr.
in 4 gold. 50 kr. — Revalessciere-Chocolatée v prahu
in v ploščicah sa 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold.
50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu sa 120 tas
10 gold., sa 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dun-
naji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed.
Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v In-
sbrodu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-
bacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru
M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v
Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Čer-
novicah pri N. Snirhu, v Oseku pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v Gradcu pri bratih Oberranz-
meyer, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varaž-
dinu pri lekarju dr. A. Hatterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih.
tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštinih
nakaznicah ali novostih

Dunajska borza 2. avgusta.

(Izvirno telegrafsko poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gid.	95	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	90	"
1860 drž. posojilo	112	"	25	"
Akcije narodne banke	933	"	—	"
Kreditne akcije	28	"	75	"
London	111	"	35	"
Napol.	8	"	89	"
C. k. cekini	5	"	24	"
Srebro	100	"	35	"

Učiteljske,

oziroma

podučiteljske službe.

V šolskem okraji Laškem se zaradi
definitivne oddave razpisujejo sledeče službe,
in sicer:

Učiteljska in podučiteljska služba
na Laškem z dohodki III. razreda, zadnja
tudi se prostim stanovanjem.

Učiteljska in podučiteljska služba
na narodnej šoli v Hrastniku z dohodki
III. razreda in prostim stanovanjem.

Podučiteljska služba na narodnej
šoli v Trbovljah z dohodki III. razreda in
prostim stanovanjem.

Prositelji, kateri morajo biti zmožni slo-
venskega in nemškega jezika v govoru in
pisavi, imajo svoje s prilogami prevedene
prošnje do 15. septembra t. l. potem
predstavljene šolske gospodske vposlati do-
tičnim krajnim šolskim sycetovilstvom.

Okrajni šolski svet Laški,

dne 21. julija 1875.

(258—2)

Predsednik: Haas l. r.

Tujsca.

1. avgusta:

Evropa: Gschiel iz Gradca.
Pri Sionu: Fabiani iz Trsta. — Dusich iz Reke. — Muha iz Trsta.
— Svetic iz Planine. — Schlesinger iz Dunaja. — Nol iz Gorice. — Burger
iz Gradca. — Wolf iz Laz. — Tomšič iz Trebnja. — Račič iz Višnje gore. —
Schwarz iz Zidanega mosta.
Pri Mallči: Böheim iz Dunaja. — Beser iz Lipskega. — Puckenmayer
iz Dunaja. — Rieben iz Berolina. — Minah iz Reke. — Schük iz Dunaja.
— Fritsch iz Celovca.

Fanta v štacuno

želi sprejeti

Janez Bučar,

kupec v Ljubljani.

Izdajatelj in urednik Josip Jurčič.

Zahvala.

Vsem znancem in prijateljem, ki so ranjco

Iero Černe,

posestnico in mesarico v Ljubljani,

dne 31. julija t. l. k večnemu pokoju spre-
mili, zlasti prebivalec Št. Peterskega pred-
mestja in gospodom pevcem, izrekuje presrečno
zahvalo

(265)

žalujoča rodbina.

V Ljubljani, dne 1. avgusta 1875.

Oznanilo.

Dne 4., 5., 6., 7., 9., 10., 11., 12., 13.,
14., 16., 17., 19., 20., 21., 23., 24., 25., 26.,
27., 28., 30. in 31. avgusta, dalje 1. in 2.
septembra t. l., vselej od zjutraj ob petih
do dveh po polu dne se bo v Ljubljani sto-
ječi c. kr. topniški polk vadil v streljanji
na ostro (s kuglami) na vadilišču pri Viž-
marjih, na prostoru pod kantonsko cesto
mej Spodnjimi Gameljni in Černu-
škim mostom.

Zavoljo nevarnosti na življenji je v gori
imenovanih dneh in urah ljudem prepovedano,
stopiti na vadilišče mej prostorjem gori ime-
novanim, katero prostorje bo, dokler se bo
streljalo, zaznamovano po naznanilih stra-
žah; tako je tudi ob tem času prepovedano,
stopiti na kantonsko cesto mej Spodnjimi
Gameljni in Černuškim mostom, kjer bodo
na obeh koncih te ceste tudi naznanilne
straže stale.

Strelivo, kar se ga najde, se mora takoj
izročiti vodniku pri c. kr. topniških deposi-
torjih na Ljubljanskem polji postavljenemu,
ter se bode dobilo zanj plačilo, katero je za
to odločeno od cesarskega zaklada.

Vsakateri se pa resno svari, da naj pre-
vidno ravna z najdenimi nabasanimi strelili,
katera se še niso raznesla, sicer utegnejo
tistemu, ki jih najde, in drugim strašno ne-
varna biti.

(249—3)

V Ljubljani, 12. julija 1875.

C. kr. deželni predsednik.

Dr. Fr. Lengila

Brezova mast ali balzam.

Uže vegetabilni sok sam, ki kaplje iz
breze, ako se drevo navrti, je od pamtveka
znan, da je najznamenitejšje lepotično
sredstvo; ako se pak ta sok po značevem
predpisu pripravlja kemičnim pôtem v bal-
zam, takrat še le dobi skoro čudotvorno moč.
Se li namaže n. pr. zvečer obraz ali koža,
olupi se uže takoj drugo jutro koža,
ki postane vsled tega bela in nježna.

Ta balzam lika v obliči vse gube in ko-
zave lise, ter mu podeli mladostno barvo.
Koža postane bela, nježna in čvrsta; kmalu
izginejo i pége, žoltine, ogerce, nosna rude-
čina, zakažni črvi in vse druge nesnage kože.
Cena 1 lončka s priloženim navodom 1 gold.
50 kr., po pošti 10 kr. več. Da Dunaji pri
g. Filipu Neustein-u, lekarji, na voglu:
"Planken- und Spiegelgasse"; dalje ga pro-
daje še v Gradcu: H. Kielhauser, Sporgasse;
v Zagrebu: S. Mittelbach, droguist.

(241—4)

Naj boljša knjiga

o metrične meri in vagi je:

Nauk

o desetnih razlomcih in njih upotrebljevanji
pri računih z metrično mero in vago

in
90 natančnih primerjalnic

dosedaj v Avstriji v rabi bivših mer in vag
in metrične mere in vage.

Prodajajo jo: J. Giontini, O. Klerr, Kleinmayr &
Bamberg in "Narodna tiskarna" v Ljubljani; E.
Liegel v Celovcu; J. Pajk v Mariboru; Th.
Drexel v Celji; E. Fillak v Gorici; F. H.
Schimpf v Trstu; Albrecht & Fiedler v Zagrebu.
Dobiva se tudi pri pisatelji J. Znidarski na Premu
via St. Peter. — Cena: 60 kr. (254—3)

Piccolijeva lekarna „k angelju“.

Farmacijske specijalitete

Gabriel Piccolija,

lekarja v Ljubljani, na dunajske cesti.

Anaterinova ustna voda in zobni

prašek. Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zoboból
in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob,
zoper differitis ali vnetico grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh neprimerljivo sredstvo za čis-
tenje zob. Kedor ga enkrat poskusi, dal mu
bode gotovo prednost, vzlic vsim enakim izdel-
kom. 1 steklenica 60 kr., 1 škatlja 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkusno in ne slabo-
dišeče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdlceev pulver. Nareja se z
čisto kemičnih tvarin. 1 škatlja 80 kr., 1 tucat
škatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v
pomoč bolehnemu človestvu, pri vseh notranjih
in vnanjih prisadnih, zoper večino bolezni, po-
sebnost za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Elikzir iz Kine in Koke. Najboljši do
sedaj znani želodečni liker. Pospešuje cirkul-
lacijo in prebavljenje, ter različne organe in
ude z nova okrepi in oživi. 1 steklenica 80 kr.

Glycerin-Crème. je posebno izborna sred-
stvo zoper razpokane ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Toaletni zaklad.
Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna
in mehka, se jej daje prednost pred vsemi
umivalnimi vodami, lepotičjem in lepotičnim
sredstvom, katera so čisto škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold.

Rajzevi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej
podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 škatlja
40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih
iztlačen. Učinkuje znamenito krepilno in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.

Učinek tega léka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se
bode radostno prepričal, da je najmočnejše in
zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper
ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Naročila se izvršujejo vračajočoj se pošto
proti poštnemu povzetju. (132—72)

Pražka trgovinska akademija!

Prihodnji akademični tečaj se prične

16. septembra 1875.

Pogoj za sprejem v ta zavod je dokončano izšolanje
IV. realke, gimnazije ali pa realne gimnazije. Členom tega za-
voda je dovoljeno, da so enoletni prostovoljci pri vo-
jačih. — Ako oboli, so sprejeti v novo zidano bolnico
kupčijsko brezplačno v oskrbovanje.

Natančnejša naznanila in druga pojasnila daje uljudno:
na zahtevanje opravičnega sveta

Karel Arenz,

vodja trgovinske akademije v Pragi.

(253—2)

Lesnica in tisk „Narodna tiskarna“.